

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿ: ತಾತ್ವಿಕ ವಿಚಾರ

ಡಾ. ನಾರಾಯಣ್ ಕ್ಯಾಸಂಬಳ್ಳಿ, ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಆರ್.ಬಿ.ಎ.ಎನ್.ಎಂ.ಎಸ್ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪೀಠಿಕೆ: ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ನಡುವೆ ಒಂದು ಸಾವಯವ ಸಂಬಂಧ ಏರ್ಪಟ್ಟಾಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ನಿರ್ಮಾತೃ ಮಾನವನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಜೀವನ ವಿಧಾನಗಳೇ ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡವು. ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳ ಕುರಿತು ವಸಾಹತುಶಾಹಿಗಳು ನಡೆಸಿರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಆ ಸಂದರ್ಭದ ರಾಜಕೀಯ ದುರುದ್ದೇಶದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಡೆಸಿರುವುದರಿಂದ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಸಮಾಜದ ಮಾನವನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರುಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚರಿತ್ರೆ ಎಂದರೆ ಗತಕಾಲವನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನದ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಗತಕಾಲದ ಚರಿತ್ರೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದು ಒಂದೇ ಚರಿತ್ರೆ ಆಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಳಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಹಲವು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವಂತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲೋಕಿಸುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ತನ್ನದೇ ಆದಂತಹ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದ, ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಆದಿವಾಸಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಚಾರಗಳೆಂದರೆ ಅವು ಅಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸಲಾದ, ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಿಂದ ದೂರ ಮಾಡಲಾದ ಜೀವನವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಸಂಗತಿಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಈ

VOL - 01, ISSUE - 01, MARCH-APRIL, 2025 / 63

ರೀತಿಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಮಾನವನ ವಿಕಾಸದ ಆದಿಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತದಂತಹ ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಮಾನವನ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಭಾರತವೆಂಬುದು ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿದ್ದು, ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಒಂದೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಹಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಉಡುಗೆ, ಭಾಷೆ, ಬಣ್ಣ, ದೇವರು, ಧರ್ಮ ಮುಂತಾದವು.

ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಅಥವಾ ಒಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡವರು ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಭಿನ್ನ ಸಮುದಾಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಮೂಹಗೊಂಡಿರುವುದೇ ವಿಶೇಷ. ಈ ರೀತಿಯ ಭಿನ್ನ ಸಮುದಾಯಗಳು ರೂಪಿಸುವ ಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೇ ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು ಈ ದೇಶದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯೂ ಹೌದು. ಇಂತಹ ಬಹುತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯಿಂದ ದೂರ ಇದ್ದು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಮೂಲತಃ ಆದಿಮವಾಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದವನು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುವುದು ಎಂದರೆ ಮಾನವ ವಿಕಾಸದ ಕುರಿತ ತಿಳಿಯುವಿಕೆಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಗತಿಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವ ಮೊದಲು 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. "ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಬುದು ಮೂಲತಃ ಒಂದು ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಕನ್ನಡದ 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಎಂಬ ಪದವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ನ 'ಕಲ್ಪರ್' (ಅಣಟಣಣಡಿಜ) ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ 20ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದ ಒಂದು ಪರ್ಯಾಯ ಪದ."1 ಅಮೆರಿಕದ ಖ್ಯಾತ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ, 'ಮೆಲ್ವಿಲ್ಲೆ ಜೆ.ಹರ್ಸ್ಕೊವಿಟ್ಸ್' "ಪೂರ್ಣ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ನಿರ್ಮಿತ ಭಾಗವೇ

ಸಂಸ್ಕೃತಿ.ಮಾನವ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಿಸುವ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ತಾನಾಗೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ."2 ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾನೆ. "ಡಬ್ಲು.ಜಿ. ಸುಮ್ನರ್ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅದೊಂದು 'ಲೋಕರೂಢಿ' ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡುವ ಲೋಕರೂಢಿಗಳು ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಲೋಕರೂಢಿಗಳು ಜೀವವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಜೀವಪರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಮಿಡಿಯಬಲ್ಲ ಆಚರಣೆಗಳು ಎಷ್ಟಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಜೀವವಿರೋಧಿ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ"3 ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯಜೀವಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಬದುಕಿನ ಲಯಗಳ ಒಟ್ಟು ವಿನ್ಯಾಸವೇ 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ'. ಇನ್ನು ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಒಂದೇ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಬಹುಧರ್ಮ, ಬಹುಭಾಷೆ, ಬಹು ಆಹಾರಪದ್ದತಿ ಮುಂತಾದ ಬಹು ಜೀವನವಿಧಾನಗಳೇ ಈ ನೆಲದ ಜೀವಾಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಎಂಬುದನ್ನು 'ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಎಂಬ ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೆ, ಅದು ಹಲವು ಸಮುದಾಯಗಳ ಬದುಕುವ ವಿಧಾನಗಳ ಮೊತ್ತ. ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಕುತೂಹಲಕರವಾದ ಬದುಕಿನ ವಿಧಾನಗಳು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕುರಿತು ಖ್ಯಾತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಆಲೆಡ್ ಲೂಯಿಸ್ ಕ್ರೋಬರ್ ಅವರು "ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತಾಡುವ, ಒಬ್ಬ ಮೂಲಪುರುಷ, ಒಂದು ಆದಿದೈವ, ಒಬ್ಬ ಸರ್ವಾನುಮತದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಏಕಪ್ರಕಾರವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಸುಸಂಘಟಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜನರ ಸಮೂಹ"4 ಎಂದರೆ; ಧೀರೇಂದ್ರನಾಥ್ ಮಜುಂದಾರ್ ಅವರು "ಒಂದೇ ಹೆಸರು, ಒಂದೇ ಭಾಷೆ, ಒಂದೇ ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಸ್ಥಗಿತ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ" 5 ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಆದಿವಾಸಿ

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಸಹಜವೆಂಬಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ, ಉಡುವ ಬಟ್ಟೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಮಾಡುವ ಆಚರಣೆ, ಪೂಜಿಸುವ ದೇವರು, ಆಡುವ ಭಾಷೆ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 'ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಲೆ'ಗೆ ಬರೆದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ಅವರು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಬೋಯಸ್ (ಈಡಿಚಿಟಿದ ಃಠಭಿ) ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ಅಣಟಣಣಡಿಜ ಚಿಟಿಜ ೦ ಅಣಟಣಣಡಿಜ) ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾ "ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿಂಗಡಣೆಗೊಳಗಾದ ಮನುಷ್ಯಸಮಾಜವು ತನ್ನ ವಿಭಜಿತ ನೆಲೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದದ್ದು ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯಸಮಾಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚರಿತ್ರೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉಪವಿಭಾಗೀಕರಣಕ್ಕೂ ಒಂದು ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆ. ಹೀಗೆ 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಎನ್ನುವುದು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದು ಹಲವು ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಂದಲೇ" 6 ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅಲೆಮಾರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೆಂದೇ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಧಾನಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಇವೆ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಲವು ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದಾದರೂ ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳನ್ನೇ ಉಪ (ಣಛ) ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ತಾನು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಉಪ ಹಾಗೂ ಪ್ರಧಾನ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ, ಉಪ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಂಶೋಧನ ಪರಿಭಾಷೆಗಳಷ್ಟೇ.

ಸಾಂಸ್ಥೀಕರಣಗೊಂಡ ಧರ್ಮದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಾತಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಧರ್ಮದ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಹೊರಗೆ ಇದ್ದು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು; ಇವೆರಡರಲ್ಲೂ ಏಕರೂಪವಾದ ಜೀವನವಿಧಾನವನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟ ಜನಾಂಗಗಳಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳೂ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿಂದಲೇ ಕೂಡಿವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರಗ, ಮೇರ, ಸೋಲಿಗ, ಜೇನುಕುರುಬ, ಕುಡಿಯರು, ಹಸಲರು, ಹಾಲಕ್ಕಿ,

66 / SAHITHYA PRASTANA

ದಕ್ಕಲ, ಲಂಬಾಣಿ, ಕೊರವ, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಜೀವನವಿಧಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಮೂಲವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಆ ಸಮುದಾಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಭಾಗವಾಗಿಯೇ ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಖಕ ಕಥನಗಳಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

"ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಕಾರನೆಂದರೆ ಅವನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರವಾದಿ. ಭಾರತದ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋದವು. ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಜೀವನವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ"7 ಎಂದು ಫ್ರಾನ್ಸನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಪಾದ್ರಿ ಅಬ್ಬೆ.ಜೆ. ದುಬಾಯಿಸ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದಂತಹ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಂದ ವಿಘಟಿತವಾಗಿರುವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅದರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಗಾಂಧಿ, ನೆಹರು, ತಿಲಕ್, ಪಟೇಲ್ ಮುಂತಾದವರು ನಡೆಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಚರಿತ್ರೆ). ದುರಂತ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಭಾರತೀಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಗಣ್ಯ (ಜಟುಣಜ) ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದಲೇ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. "ಆದರ್ಶಮಯ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಭಾಗವೆಂದು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಎಲೈಟಿಸ್ಟ್ ಇತಿಹಾಸ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕ್ರಮವು ಸ್ಥಳೀಯ ಎಲೈಟ್(ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ) ಗಳು ಜನರನ್ನು ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದೆಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಸಾಧನವೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅನೇಕ ನಾಯಕರು, ಉಚ್ಚವರ್ಗದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದವು. ವಸಾಹತುವಿರೋಧಿ ಸ್ವರೂಪದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಎಲೈಟ್ಗಳು, ಉಚ್ಚವರ್ಗದವರು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋರಾಟಗಳ ವಕ್ತಾರರಾದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಎಲೈಟ್ಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತ ಶಾಹಿಯೊಂದಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚಲಾಯಿತು. ಉಚ್ಚವರ್ಗಗಳು ಶೋಷಕರ ಪರವಾದ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಈ ಜನವರ್ಗಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ

ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋರಾಟವು ಬಿಂಬಿಸಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಎಲೈಟ್ಗಳಿಂದ ರೂಪಿತವಾದ ಈ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚರಿತ್ರೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು."8 ಇನ್ನೊಂದು ನಾವು ನಮ್ಮ ತಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ತುಂಬಿರುವ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು, ಕೋಟೆಗಳು, ವೈಭವೋಪೇತ ಅರಮನೆಗಳು, ಅದರೊಳಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದವರ ವೈಭೋಗದ ಬದುಕು, ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಯುದ್ಗಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಡಿದವರು, ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ನೆಟ್ಟ ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು ಮುಂತಾದವು ಭಾರತದ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯ ಚರಿತ್ರೆ. ಇವುಗಳ ಹೊರತಾದ ಭಾರತೀಯ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಅಲಕ್ಷಿತರು. ಅಂಚಿಗೆ ಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು, ಅಲೆಮಾರಿಗಳು, ದಲಿತ ಅಸ್ಟ್ರಶ್ಯರು ಮುಂತಾಗಿ ಕರೆದಿರುವ, ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನಸಮುದಾಯಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ, ಪಾಳೇಗಾರರ ವಿರುದ್ಧ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಸಂಗತಿಗಳ ಜನರ ಚರಿತ್ರೆ, ಇದು ಉಚ್ಚವರ್ಗದವರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅರಮನೆ ಕೋಟೆಕೊತ್ತಲಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಾಣಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚರಿತ್ರೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದ ಜನಸಮುದಾಯಗಳು ರೂಪಿಸಿರುವ ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಸರಿಸಿ ಉಚ್ಚವರ್ಗಕೇಂದ್ರಿತ ಏಕಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೇರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇಂತಹ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನಾವು ಮತ್ತೆ ಜನಸಮುದಾಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಸಮಾಜ ಕೇವಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜಾತಿಗಳು ಇರುವ ಹಾಗೆ, ಹಲವು ಜೀವನವಿಧಾನಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು, ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಹಲವು ಇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಹಲವು ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡೇ ಭಾರತವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದರ ಒಟ್ಟು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕಶಾಹಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪುರಾಣಗಳು, ಆ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಗತಿಗಳು, ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಹೇರಲಾಗಿದೆ. ಇವು ಅಲಿಖಿತ ಸಂವಿಧಾನವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇವನ್ನೇ ಜಾಗತಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ

68/SAHITHYA PRASTANA

ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿಯೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, ವಸಾಹತುಶಾಹಿಗಳು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೃತಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಪೂರ್ವದೇಶಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಸಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಭಾರತದ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಎಂದು ನಂಬಿಸಿ, ಮೇಲ್ವಾತಿ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯ ತಾನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಜೀವನವಿಧಾನವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಜೀವನವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠವೆಂದು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಅಥವಾ ಎರಡನೆ ದರ್ಜೆಯಯಾಗಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ವಸಾಹತುಶಾಹಿಗಳಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳು ಇತರೆ ಆದಿವಾಸಿ, ಅಲಕ್ಷಿತ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿಸಿರುವ ಕ್ರೌರ್ಯ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಲಘಟ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದ ತರುವಾಯ; ಭಾರತೀಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿತ ಸಮುದಾಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೂಲಕ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ, ಸಬಾಲ್ಟರ್ನ್ ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ಚರ್ಚೆಗಳು ಮುಂಚೂಣಿಗೆ ಬಂದಕಾರಣ ಸಮುದಾಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ :

- 1. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2008, – ಪು 6.
- 2. ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾಲೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ–ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು. 1993.
- 3. ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ, ಜಾನಪದ, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು 22, 2006, ಪು 1127.
- 4. ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ, ಜಾನಪದ, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, 2006, ಪು 881.
- 5. ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ, ಜಾನಪದ, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, 2006, ಪುಟ 882,

VOL – 01, ISSUE – 01, MARCH-APRIL, 2025/69

- 6. ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಲೆಗೆ ಬರೆದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ. ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ 1993, ಪು. 16.
- 7. ಜಾನಪದ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹಿಂದೂ ಮ್ಯಾನರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಸ್ಪಮ್ಗೆ ಬರೆದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ–ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಎ.ಎಸ್. ಪ್ರಭಾಕರ್, ಪು. 148.
- 8. ಕೆಳವರ್ಗಗಳ ಪ್ರತಿಭಟನೆ: ಸಬಾಲ್ಟರ್ನ್ ಚರಿತ್ರೆ, ವಿಜಯ್ ಪೂಣಚ್ಚ ತಂಬಂಡ, ಕನ್ನಡ ವಿ.ವಿ. ಹಂಪಿ. ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ 2002, ಪು. 40.